

Фрея прокинулась удосвіта і довго лежала в темряві, наслухаючи тремтіння й вібрації могутніх двигунів, що рухали її місто кригою. Вона сонно чекала слуг, що мали допомогти їй підвестися з ліжка, і не одразу згадала, що всі вони мертві.

Вона скинула з себе ковдри, запалила аргонові світильники і попрямувала до ванної через вкриті пилом купи лахміття. Упродовж кількох тижнів вона старалася переконати себе взяти душ, але знову не змогла подолати складні регулятори у душовій кабіні: вода ніяк не ставала гарячою. Врешті-решт, Фрея здалася і, як завжди, набрала трохи води у мийницю — обполоснути обличчя та шию. У неї ще залишався шматок мила, тож вона натерла ним волосся і запхала голову під кран. Її купальні слуги мили б її шампунями, лосьйонами, кондиціонерами і втирали б запашні бальзами. Але всі вони померли, а численні полиці з пляшечками й флаконами у шафі бентежили Фрею. Вибір був такий широкий, що вона перед ним губилася.

Фрея поволі самотужки нап'яла сукню, яку обрала серед зім'ятого одягу на підлозі, — розклала на ліжку, влізла через поділ і борсалася доти, доки руки й голова не потрапили у відповідні отвори. Довгий, підбитий хутром жакет надіти було не так складно, але довелося довго морочитися з гудзиками. Покоївки застібали їх швидко й без зусиль, під розмови й веселий сміх, і ніколи не плутали петельки. Але покоївки також були мертві.

Фрея лаялася, сіпалася і незграбно вовтузилася упродовж п'ятнадцяти хвилин, а потім подивилася

у вкрите павутинням дзеркало, щоб оцінити результат. «Непогано, зважаючи на обставини», — подумала вона. З прикрасами вона би мала кращий вигляд, але коли вона увійшла у кімнату, де зберігались коштовності, то побачила, що більшість найкращих з-поміж них зникла. Останнім часом щось постійно зникало, а куди саме — Фрея і гадки не мала. У будь-якому разі діадема не надто прикрасила б її липке, намилене волосся, а золоте намисто з бурштином — замурзану шию. Мама не схвалила би появу на людях без прикрас. Утім, мама теж була мертва.

У безлюдних, мовчазних коридорах палацу товстим шаром, немов свіжий сніг, лежав пил. Фрея дзвінком покликала дворецького і, чекаючи на нього, задивилась у вікно. Тьмянний арктичний присмерк виблискував на заледенілих дахах її міста. Підлога тремтіла в такт руху толоків у машинному відділенні, проте цей рух ледь-ледь відчувався — вони перебували на високій кризі, на найпівнічнішій півночі, де геть не було орієнтирів, — лише біла рівнина, на якій відбивалося слабке небесне світіння.

Підійшов дворецький, поправляючи напудрену перуку.

— Доброго ранку, Смію, — привіталася вона.

— Доброго ранку, ваша сьйносте.

На мить їй закортіло запросити Смію до себе в покої і наказати розібратися з брудом, купами одягу і зниклими прикрасами, а також показати, як користуватися душем, але це означало б порушення давньої традиції, що забороняла чоловікам входити до покоїв маркграфині. Натомість вона сказала те саме, що й кожного ранку:

— Можеш провести мене у сніданкову залу, Смію.

Поки вони спускалися ліфтом на нижній поверх, вона уявляла, як місто рухається крижаним покровом, немов крихітна чорна комаха по великому білому тарелі. Питання в тому, куди саме воно прямувало. Саме це прагнув дізнатися Смію: німе запитання читалося у виразі його обличчя й поглядах, коли він вряди-годи позиркував на неї. Те саме цікавило і Кермовий комітет. Одна річ — тікати від голодних хижаків, але настав час, коли Фрея мала вирішити подальшу долю міста. Тисячі років мешканці Анкориджа покладалися на дім Расмуссенів в ухваленні таких рішень. Зрештою, жінки роду Расмуссен завжди були особливі. Хіба не вони очолювали Анкоридж ще з часів Шістдесятихвилинної війни? Хіба крижані боги не зверталися до них уві сні з вказівками, куди слід рухатися місту для вигідної торгівлі чи щоб уникнути теплової западні і хижаків?

Але вона була останньою з роду, і крижані боги не говорили до неї. Нині з нею взагалі мало хто розмовляв, а коли зверталися, то запитували, хай і гречно, тільки про те, коли вона визначить курс. Їй кортіло кричати у відповідь: «Чого ви хочете від мене? Я просто дівчинка! Я не прагнула ставати маркграфинею!». Але запитувати не було більше в кого.

Утім, того ранку Фрея мала для них відповідь, хоча й не була певна, що та їм сподобається.

Вона поснідала наодинці, у кріслі з високою спинкою, за довжелезним чорним столом. У мертвій тиші стукіт ножа об тарілку і ложечки об чашку справляв враження нестерпно гучного. На стінах у тіні висіли портрети її священних предків, які, здавалося, дивилися на неї з нетерпінням, немов також чекали, коли вона визначить напрямок.

— Не переживайте, — сказала вона їм. — Я ухвалила рішення.

Після сніданку з'явився її камергер.

— Доброго ранку, Смію.

— Доброго ранку, о світло крижаних рівнин. Кермовий комітет чекає, що ваша сяйність вшанує їх своєю появою.

Фрея кивнула, камергер відчинив двері сніданкової зали і впустив членів комітету. Колись їх було двадцять три, а зараз залишилися тільки містер Скабіоз і міс Пай.

Віндолін Пай — висока, непримітна жінка середнього віку — мала такий вигляд, немов несла на голові тістечко і щосили старалася його не впустити. Вона була секретаркою покійного головного навігатора і нібито непогано зналася на мапах і таблицях, але в присутності маркграфині страшенно хвилювалася і робила квапливі кніксени, варто було Фреї хоча б шморгнути носом.

Її колега, Сорен Скабіоз, був цілковитою протилежністю. Його предки відповідали за двигуни чи не з перших днів після того, як місто стало мобільним. З тих, хто залишився, він єдиний міг вважатися Фреї рівнею. Якби все було нормально, вона б наступного літа одружилася з його сином Акселем. Маркграфині нерідко брали чоловіків з машинних округів у консьорти — щоб потішити інженерний клас. От тільки все стало далеким від норми, і Аксель був мертвий. Фрея потайки раділа, що Скабіоз — суворий, сумний і мовчазний стариган — не стане її свекром. Його чорна жалобна мантия зливалася з темрявою сніданкової зали, наче камуфляж, і тільки бліде, наче посмертна маска, обличчя, здавалося, висить у потемках, вибавлене від тіла.

— Добрий день, ваша сяйносте, — сказав він, сухо вклонившись, у той час як міс Пай виписувала реверанси, шарілася й метушилася.

— Де ми зараз перебуваємо? — спитала Фрея.

— О, ваша сяйносте, ми майже за двісті миль на північ від гір Тангойзер, — зашебетала міс Пай, — на щільній морській кризі, і жодних ознак інших міст навколо.

— Машинний округ чекає ваших інструкцій, о світло крижаних рівнин, — сказав Скабіоз. — Накажете повернути назад, на схід?

— Ні!

Фрея аж затремтіла, згадавши, як колись їх ледь не зжерли. Якщо вони повернуться на схід або вирушать на південь, щоб торгувати на межі крижаного краю, про це неодмінно дізнаються полювачі Аркангела, а з тими залишками екіпажу, що вона мала в розпорядженні, місту навряд чи вдасться втекти від грізного хижака.

— Може, податися на захід, ваша сяйносте? — непевно запропонувала міс Пай. — Біля східного узбережжя Гренландії зимують кілька містечок. Ми могли б спробувати налагодити з ними торгівлю.

— Ні, — твердо відповіла Фрея.

— То, може, у вас на думці інший напрямок, ваша сяйносте, — поцікавився Скабіоз. — Боги криги зверталися до вас?

Фрея урочисто кивнула. Насправді цей задум з'явився в неї ще місяць тому, а може, й більше, і підказали його не боги. Їй здавалося, що то єдиний спосіб назавжди захистити місто від хижаків, мору і шпигунських суден.

— Курс на мертвий континент, — промовила вона. — Повертаємося додому.

стер Шоу потроху зивкала до щастя. Після довгих років голоду й холоду у канавах і містечках-трупожерах на великих мисливських угіддях вона, нарешті, знайшла собі місце. Вона мала власний повітроплав, «Дженні Ганівер» (якби вона повернула голову, то побачила би верх його червоної оболонки за занзібарським перевізником спецій на сімнадцятому причалі), а поруч із нею був Том — лагідний, вродливий, розумний Том, якого вона кохала всім серцем, — а він, попри все, схоже, також кохав її.

Попервах їй здавалося, що це триватиме недовго. Вони були надто різні, а Естер нікому б не здалася красунею: високе, незграбне дівчисько-опудало, з рудим волоссям, заплетеним у тугі коси, і обличчям, розтягтим ударом меча, що позбавив її ока, більшої частини носа, і скривив рот у зубату посмішку. *Це ненадовго*, повторювала вона подумки, коли вони на Чорному острові чекали, поки майстри полагождать нещасну, скалічену «Дженні Ганівер». *Він просто жаліє мене*, вирішила вона, коли вони летіли в Африку, а звідти — у Південну Америку. *Що він знайшов у мені*, думала вона, поки вони возили провіант великим нафтовидобувним містам в Антарктиці і раптом розбагатіли, а потім знову зубожіли, коли змушені були скинути вантаж над Вогняною Землею, щоби втекти від повітряних піратів. Коли вони летіли над блакитною Атлантикою у складі торговельного каравану, вона знову шепотіла сама до себе, що *це не може тривати довго*.

Але це тривало, і тривало вже понад два роки. І тепер, сидючи під лагідним вересневим сонцем на

балконі «М'ятої зони» — однієї з численних кав'ярень, розташованих на головній вулиці Аерогавані, вона починала вірити, що це, можливо, триватиме вічно. Вона стисла Томову руку під столом, усміхнулася кривою усмішкою, і він подивився на неї з таким же захопленням, як тоді, коли вона вперше поцілувала його у мерехтливому сьайві, що випромінювала МЕДУЗА у ніч загибелі його міста.

Тієї осені Аерогавань полетіла на північ і тепер висіла на тисячометровій висоті над Морозним пустинцем, а містечка-трупожери, що у період білих ночей не полишали крижаних рівнин, зібралися внизу задля торгівлі. Повітряні кулі одна за одною підіймалися до причалів летючого порто-франко, де з них виходили колоритні продавці старотеху, які, щойно ступивши на палуби з легкого металу, одразу ж заходилися рекламувати свої товари. Крижана північ була плідним місцем для шукачів втрачених технологій, і ці джентльмени пропонували деталі мисливців, акумулятори для рушниць «Тесла», уламки невідомих пристроїв, що лишили по собі пів десятка різних цивілізацій, і навіть рештки летючих машин прадавніх, що покоїлися у високій кризі ще з часів Шістдесятихвилинної війни.

Унизу, на південь, схід і захід, в імлі тягнулося Морозне пустинце — холодний, кам'янистий край, де вісім місяців у рік правили крижані боги, а у глибоких рівчаках, залишених містами, вже лежав сніг. На півночі височіла чорна базальтова стіна гір Тангойзер — ланцюг вулканів, що позначав північний кордон великих мисливських угідь. Кілька з них були активними, тож стовпи сірого диму підпірали небо, немов колони. Між ними за попільною пеленою